

Klimaattop in Dubai heeft geen aandacht voor de uitvoerbaarheid van hun duurzame energieplannen

Posted on 9 december 2023 by Maarten van Andel

Tijdens de IPCC-klimaattop COP-28 in Dubai hebben 116 landen verklaard dat ze voor 2030 het opgestelde hernieuwbare vermogen in de wereld gaan verdrievoudigen, van zo'n 3500 naar 11000 gigawatt. Enig rekenwerk leert dat daarmee het mondiale aandeel van hernieuwbare energie zal stijgen van 8 naar 14 procent.

Wat meer rekenwerk toont aan dat de wereld daartoe in de komende zeven jaar dagelijks 150 windmolens en 4 miljoen zonnepanelen moet maken, installeren en aansluiten op een elektriciteitsnet, ruim 2500 dagen achter elkaar. Dat zou dan moeten resulteren in 400.000 extra windmolens en ruim 10 miljard extra zonnepanelen, met een jaarlijkse energieopbrengst van 70 exajoule.

Benieuwd naar de doorrekening

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik kan mij niks voorstellen bij al deze duizelingwekkende getallen. Ik kan mij nog minder voorstellen bij de uitvoering van deze plannen. Wie gaat dat allemaal doen en betalen? Waar komen de noodzakelijke grondstoffen en vierkante kilometers vandaan, en hoeveel milieuschade levert dat op?

Hoeveel energie kost het om dit allemaal te doen, en hoeveel CO₂ komt daarbij vrij in de komende zeven jaar? Hoe vangen we de enorme variabiliteit van zoveel wind- en zonne-energie op? Ik verwacht dat zo'n verstrekkende verklaring van 116 landen terdege is voorbereid en doorgerekend op deze cruciale uitvoeringsaspecten, en ik zou die doorrekening binnenkort graag zien verschijnen in het publieke domein.

Premier Rutte bepleitte in Dubai terecht prioriteit voor uitvoering van bestaande plannen, in plaats van lancering van steeds maar nieuwe plannen waarvan niemand weet of en hoe ze uitvoerbaar zijn. De uitvoering van bestaande plannen blijkt tot nu toe weinig succesvol, aangezien energieverbruik en CO₂-uitstoot per wereldburger in de afgelopen 20 jaar gestaag zijn blijven groeien. De leiders van 116 landen, IPCC en VN weten dit ook. Dat heeft mogelijk de verdrievoudigingsambitie voor 2030 geïnspireerd, maar daarmee hebben ze ook het probleem van achterblijvende uitvoerbaarheid verdrievoudigd.

Een klein superrijk kennisland als het onze kan in de komende tien jaar niet eens genoeg netcapaciteit, windmolens en zonnepanelen bijbouwen voor de eigen nationale doelstellingen. Hoe gaan die andere 115 landen dat dan doen? Verduurzamingsambities zijn prima, en ik ben de eerste die pleit voor minder fossiele brandstoffen en minder vervuiling. Het kost me echter steeds meer moeite om niet cynisch te worden over het realiteitsgehalte van almaar over elkaar heen buitelandse ambities. Ik moet mezelf dwingen om niet te denken dat Rutte's pleidooi geen gehoor vindt omdat zittende leiders wel kunnen worden afgerekend op huidige uitvoerbaarheid maar niet op toekomstige plannen.

Politieke greenwashing

Rutte lanceerde overigens zelf 15 miljoen euro Nederlandse bijdrage aan een internationaal klimaatschadefonds voor armere landen. Dat is in essentie een stukje

(extra) ontwikkelingshulp met een groen etiket. Het is in het algemeen goed dat rijke landen zoals Nederland een bepaald deel van hun geld aan ontwikkelingshulp besteden, en het is een politieke beslissing hoeveel dat moet zijn. Het staat me echter tegen dat stukjes van die ontwikkelingshulp een groen etiket krijgen.

Ontwikkelingshulp is nodig voor allerlei incidentele en structurele problemen in armere landen. Het is onmogelijk en vooral zinloos om die problemen op te knippen in een veelheid van westerse, lokale en natuurlijke oorzaken zoals kolonisatie, ontbossing, corruptie, politieke instabiliteit, weersomstandigheden en klimaatverandering. Het plakken van groene etikettes op stukjes (extra) ontwikkelingshulp riekt derhalve naar politieke greenwashing.

Aristocratische degeneratie van de democratie

De politieke aandacht voor uitvoerbaarheid in alle aspecten van de samenleving kalft af. Dat is het kenmerk van een aristocratie, en een degeneratie van de democratie. De meerderheid van de bevolking heeft rechtstreeks te maken met de uitvoering van politiek beleid, en met de successen en mislukkingen van die uitvoering. Je zou kunnen zeggen dat in een democratie de uitvoering van politiek beleid veel belangrijker is dan dat beleid zelf. Wellicht is dat de reden dat de PVV plotseling zo groot is geworden.

Burgers en kiezers hebben steeds minder van doen met beleid, en steeds meer met uitvoering van beleid. Dat geldt voor toeslagengeduceerden, aardbevingsslachtoffers, energiearmoedelijders en asielzoekerscentrumomwonenden. Het geldt ook voor overwerkte zorgmedewerkers, laboranten, docenten, politieagenten, militairen, rechters, machinisten, postbezorgers en bouwvakkers. Hoe kan het in dit steeds rijker wordende land dat we anders dan 40 jaar geleden chronische tekorten hebben in al deze cruciale uitvoerende beroepen?!

Ik weet het niet precies, maar ik kan er wel naar gissen. Het valt mij op dat er geen tekorten zijn aan beleidsmedewerkers, managers, teamleiders, adviseurs, administrateurs en economen. Het lijkt wel of we een land zijn geworden van kantoorklerken in plaats van handen aan het bed, in de klas en op straat. Het viel me tijdens de coronamaatregelen ook op hoe gemakkelijk politici en ambtenaren in kantoren ervan uitgingen dat iedereen wel thuis kon werken.

Onze beroepsbevolking groeit niet of nauwelijks. We willen ook niet teveel immigranten. De enige manier om structurele tekorten in veel uitvoerende beroepen significant te verkleinen is dan minder mensen in kantoren, om te beginnen overheidskantoren. Het heeft geen zin om meer zorgmedewerkers en technici aan te trekken ten koste van docenten en politieagenten. Het heeft alleen zin om het totaal aantal mensen in uitvoerende beroepen fors te vergroten, ten koste van mensen in kantoren. Geld is anders dan 40 jaar geleden niet meer de bottleneck voor uitvoerbaarheid.

Showstopper voor energie- en klimaatbeleid

Voor energie- en klimaatbeleid is uitvoerbaarheid een showstopper, zowel praktisch als politiek. De absurde verdrievoudigingsplannen van meer dan honderd wereldleiders leggen dit meedogenloos bloot. Een paar jaar geleden was het bij wijze van spreken nog een verdubbeling, en over een paar jaar komt er een verviervoudiging. De uitvoering gaat met geen dag en geen mensjaar vooruit door steeds hogere doelen te stellen. Rutte heeft daar volkomen gelijk in, en wellicht kan hij straks in een functie elders nog nuttige invloed uitoefenen.

Maarten van Andel is chemicus en publiceerde in november 2023 zijn nieuwe boek **'Kies Wijzer Klimaat'. Praktische gids voor consument en kiezer.** Dit verhelderende boek verscheen bij Uitgeverij Blauwburgwal en kost €17,50. Het boek is overal verkrijgbaar, ook [in de winkel van Wynia's Week](#).

Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt door **de vrijwillig betaalde abonnementen van de lezers, kijkers en luisteraars. Doet u al mee?** Doneren aan Wynia's Week kan [HIER](#). **Hartelijk dank!**